

TẦM QUAN TRỌNG CỦA Ý TƯỞNG SÁNG TẠO TRONG THIẾT KẾ NỘI THẤT

NGUYỄN THANH HẢI

Email: thanhhaimted@gmail.com

Trường Đại học Nghệ thuật, Đại học Huế

THE IMPORTANCE OF CREATIVE IDEAS IN INTERIOR DESIGN

TÓM TẮT

ABSTRACT

Thiết kế nội thất là một lĩnh vực chuyên môn của thiết kế, là ngành khoa học kết hợp cái đẹp với cái thực dụng, liên quan đến không gian sống của con người, có vai trò quan trọng trong đời sống xã hội, là loại hình nghệ thuật biểu hiện về thuộc tính thẩm mỹ và cá tính, phong cách rõ nhất.

Thiết kế nội thất như hơi thở của kiến trúc, tô điểm thêm cho vẻ đẹp của kiến trúc. Giá trị cốt lõi của thiết kế nội thất chính là giá trị tư tưởng thẩm mỹ, nền tảng của giá trị tư tưởng thẩm mỹ bắt nguồn từ ý tưởng sáng tạo.

Từ khóa: Thiết kế, thiết kế nội thất, kiến trúc, thẩm mỹ, công năng

Interior design is a specialized field of design. It is a science that combines beauty with functional use, relating to human living space. It plays an important role in social life, and an art form that expresses the most obvious aesthetic attributes and personality and style.

Interior design is like the breath of architecture, embellishing the beauty of architecture. The core value of interior design is the aesthetic thought value and the foundation of the aesthetic thought value is derived from creative ideas.

Keywords: Design, interior design, architecture, aesthetics, function

Ý tưởng sáng tạo là gì?

Ý tưởng sáng tạo là điều quan trọng trong sáng tạo Nghệ thuật và Thiết kế, có tính chất quyết định giá trị tư tưởng của tác phẩm, sản phẩm... Ý tưởng sáng tạo thể hiện năng lực tư duy và trình độ của Người nghệ sĩ, Nhà thiết kế

Sáng tạo trong nghệ thuật hiểu theo nghĩa đơn giản là sự nhìn nhận thế giới xung quanh theo góc nhìn mới để kết nối các sự vật, hiện tượng một cách hợp lý, nảy sinh ra những sáng kiến độc đáo, hữu ích, có giá trị mới. Sáng tạo đóng vai trò quan trọng trong quá trình vận động của xã hội, góp phần làm cho xã hội thêm văn minh.

Nền tảng của sáng tạo là ý tưởng. Ý tưởng đề cập đến quá trình phát triển và truyền đạt những giá trị mới và có vai trò vô cùng quan trọng trong sáng tạo nghệ thuật cũng như trong tất cả những lĩnh vực khác nhau trong cuộc sống.

Thiết kế nội thất là lĩnh vực chuyên môn của thiết kế, trụ cột nền móng của kiến trúc. Chính nhờ thiết kế nội thất đã truyền hơi thở, sức sống cho không gian kiến trúc, tạo giá trị cốt lõi cho kiến trúc, tạo ra sự hòa hòa giữa công năng và tạo nên sự biểu cảm của các thuộc

tính thẩm mỹ. Chính vì vậy ý tưởng trong thiết kế nội thất có ý nghĩa quan trọng: ngoài những giá trị cốt lõi còn có ý nghĩa định hướng thẩm mỹ cho người sử dụng (chủ nhân) cho phù hợp với công năng và nhu cầu sử dụng.

Trong kiến trúc cũng như thiết kế nội thất, những định hướng về thẩm mỹ và công năng, nhu cầu sử dụng đó đó phải được đặt trong mối quan hệ hài hòa với các điều kiện liên quan, mà điều này nhà thiết kế nội thất và kiến trúc sư phải là người định hướng để các điều kiện trên được hài hòa với nhau một cách hợp lý.

Ý tưởng là một phần tất yếu trong thiết kế nội thất. Một ý tưởng hay có thể làm cho không gian nội thất bình thường bình thường trở nên hiện đại hay ấn tượng

Có thể hiểu đơn giản Ý tưởng sáng tạo trong Thiết kế nội thất là: “Ý đồ thiết kế có tính sáng tạo và tính nguyên tắc đáp ứng các mục tiêu thiết kế”.

Lịch sử thiết kế của thế giới đã cho thấy những nhà thiết kế tài ba, thành công đều có một điểm chung: đề cao tầm quan trọng của ý tưởng:

Walter Gropius¹, người khai sinh Trường Thiết kế

ARTS

Bauhaus huyền thoại, kiến trúc sư tài ba, có những thiết kế nổi tiếng và táo bạo với ý tưởng thiết kế: Tôn trọng các điều kiện của tự nhiên trong không gian kiến trúc, sáng tạo trên nền tảng tôn trọng sự hài hòa của các điều kiện ấy bằng những giải pháp không áp đặt.

Cha đẻ của hãng xe máy Nhật Bản : Honda Shouichiro² đã có câu danh ngôn nổi tiếng “Kỹ thuật bắt nguồn từ ý tưởng và khát vọng của con người”. và thành quả của ý tưởng sáng tạo ấy là những chiếc xe máy mang thương hiệu Honda của Nhật Bản rất quen thuộc và có mặt mọi nơi trên thế giới với những giá trị riêng biệt vì độ tin cậy cao.

Bill Gates³ người sáng lập tập đoàn Microsort - cũng có câu danh ngôn sâu sắc: “Ý tưởng cộng với thời gian mới là tài sản quý giá nhất”. ý tưởng thành lập tập đoàn riêng của mình đã được ấp ủ lúc mới 11 tuổi và đến năm 19 tuổi thì ý tưởng ấy biến thành hiện thực. Hệ thống phần mềm Windows của Công ty trở thành sản phẩm nổi tiếng thế giới và từ những ý tưởng ban đầu đó trải qua một thời gian rất ngắn Bill Gates đã trở thành nhà tỉ phú số 1 trẻ nhất trong lịch sử nhân loại.

Điểm chung trong thành công của các nhà thiết kế trên là đều coi trọng và đề cao các giá trị của ý tưởng trong thiết kế.

Giá trị cốt lõi của Ý tưởng sáng tạo:

Ý tưởng sáng tạo tốt sẽ tạo ra giá trị tư tưởng cho thiết kế, Nhà thiết kế nội thất phải biết đề ra ý tưởng mang tính sáng tạo cho một không gian với mục đích tạo ra giá trị thực dụng và giá trị thẩm mỹ cho công trình.

Hiện nay, những vấn đề thường gặp trong kiến trúc và thiết kế nội thất là những điểm bất lợi không gian sống, diện tích sử dụng, đô thị phát triển với các vấn đề: thiếu khoảng lưu thông không khí, ánh sáng, hạn chế về cảnh quan sân vườn cây xanh... của hệ thống nhà ống, nhà phố, nhà lô phố, nhà chia lô vv... điều đó đều có thể khắc phục nhờ những ý tưởng sáng tạo và phương án thiết kế hội thất hiệu quả, khoa học và linh hoạt. Ý tưởng sáng tạo phù hợp sẽ tạo ra môi trường sống tốt đẹp, hài hòa giữa các yếu tố: sinh hoạt, sức khỏe, tinh thần cho con người...

Xây dựng từ những năm 1925- 1926, các tòa nhà của Bauhaus do kiến trúc sư Walter Gropius thiết kế đến nay vẫn được xem là những công trình đậm chất hiện đại, không lỗi mốt (Nguồn: Internet)

Thiết kế nhà máy Fagus sản xuất khuôn giày ở phía bắc nước Đức của Walter Gropius với ý tưởng độc đáo : “Công trình không trọng lượng” vì không thấy kết cấu cột ở các góc nhà như thiết kế thông thường (Nguồn: Tủ sách nghệ thuật)

Căn hộ của Gropius với ý tưởng đón chào ánh sáng thiên nhiên (Nguồn:tủ sách Nghệ thuật)

Một không gian nội thất được thiết kế với ý tưởng sáng tạo đưa thiên nhiên vào nhà (Nguồn: Internet)

Để có thể tạo ra những ý tưởng sáng tạo có giá trị, nhà thiết kế nói chung, thiết kế nội thất nói riêng cần được trang bị nhiều kiến thức tổng hợp, đó là ba nền tảng kiến thức liên đới: Các kiến thức chuyên môn (Kiến trúc, thiết kế...) Kiến thức Văn hóa xã hội (Văn hóa, triết học, văn học, mỹ học...) Kiến thức Nghệ thuật (Hội họa, điêu khắc, kiến trúc...).

ARTS

Ba nền tảng tổ hợp kiến trúc trên như kiềng ba chân vững chắc tạo nền tảng kiến trúc vững chắc để Nhà thiết kế nội thất có đủ điều kiện thực hiện các ý tưởng sáng tạo của mình phù hợp vào thực tiễn.

Thiết kế nội thất cũng bị ảnh hưởng bởi các xu hướng thời đại. Xu hướng thiết kế nội thất hiện nay là đề cao sự sang trọng, thanh lịch, sự hài hòa trong đường nét, màu sắc nhưng vẫn không mất đi nét cá tính, ấn tượng. Với những ý tưởng tốt, thiết kế nội thất sẽ “Khoác lên cuộc đời một tấm áo mới cho tổ ấm, khơi gợi những cảm xúc của những thành viên của gia đình” và tạo ra giá trị cho không gian sống “Không gian là hơi thở của nghệ thuật” (Frank Lloyd Wright)⁴.

Thiết kế nội thất là bộ mặt của kiến trúc, một bộ phận gắn bó không thể tách rời với kiến trúc, những chi tiết nhỏ cũng có thể làm cho không gian sống của con người trở nên sống động và tràn đầy cảm xúc: “Tay nắm cửa là cái bắt tay của tòa nhà” (Juhani Pallasmaa)⁵.

Một số ý tưởng độc đáo, sáng tạo đang được áp dụng, theo trang thông tin điện tử Nam Việt Designs cho rằng:

Xu hướng Smarthom: dành chi những căn hộ có diện tích nhỏ hẹp bằng cách tích hợp giường ngủ với giá sách và tủ quần áo, khi ngủ mở giường, khi không ngủ gấp sát vào tường thành giá đựng

Ý tưởng nội thất cho căn hộ trên cao: Phòng khách và phòng ngủ được thiết kế liền nhau, ngăn bằng các song gỗ, hướng tới sự tối giản, ngắm nhìn thành phố từ trên cao

Không gian huyền bí: Đây là ý tưởng sử dụng các màu sắc trung tính như màu xám, đen trong thiết kế gia cụ như bàn ghế và các vật dụng tạo nên sự ấn tượng và huyền bí trong không gian sống

Không gian đa sắc màu:

Đây là lối thiết kế tạo nên sự vui tươi năng động, tránh sự đơn điệu trong không gian nội thất ...

Nhìn chung những ý tưởng độc đáo trong thiết kế nội thất góp phần làm cho không gian kiến trúc đẹp hơn, cuộc sống phong phú vui hơn và quan trọng hơn là cũng góp phần thúc đẩy sự sáng tạo của con người .

Trách nhiệm và vai trò xã hội của Nhà thiết kế nội thất ngày nay rất quan trọng và chịu nhiều áp lực, là người góp phần làm cho cuộc sống con người trở nên hoàn thiện và sung túc.

CHÚ THÍCH

¹Walter Adolph Georg Gropius (1883 - 1969) Kiến trúc sư người Đức và người sáng lập Trường Bauhaus, cùng với Alvar Aalto, Ludwig Mies van der Rohe, Le Corbusier và Frank Lloyd Wright, được coi là một trong những bậc thầy tiên phong của kiến trúc hiện đại. Gropius cũng là một kiến trúc sư hàng đầu của Phong cách quốc tế.

²Honda Soichiro: (1906-1991) là người sáng lập hãng xe hơi Honda, sinh ra ở Hamamatsu, Shizuoka, Nhật Bản. Thời thơ ấu Honda phụ ông Gihei cha mình vốn là thợ mộc trong nghề sửa xe đạp. Lúc ấy bà Mika mẹ ông là thợ dệt. Đến tuổi 15 Honda không học hành bài bản gì lại lên Tokyo tìm việc và đã học nghề tại một gara vào năm 1922. Sau một chút do dự về công việc của mình, ông ở lại sáu năm, làm thợ sửa xe trước khi trở về nhà để bắt đầu kinh doanh sửa chữa ô tô của riêng mình vào năm 1928 ở tuổi 22.

³William Henry Gates (1955) Nhà kinh doanh, nhà phát triển phần mềm, nhà đầu tư và nhà từ thiện người Mỹ. Ông được biết đến như là người đồng sáng lập của Microsoft Corporation với giá trị tài sản lên đến 107,6 tỷ USD (2019).

⁴Frank Lloyd Wright (1867-1959) Kiến trúc sư, Nhà thiết kế, Nhà giáo dục người Mỹ với triết lý: Kiến trúc hữu cơ: Thiết kế hài hòa với con người và môi trường.

⁵Juhani Pallasmaa (1936) Kiến trúc sư người Phần Lan

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tập bài giảng Lịch sử Thiết kế Đồ họa- Nguyễn Thanh Hải. ĐHNT
2. Lịch sử Mỹ thuật Công Nghiệp – Lê Huy Văn- NXB ĐH Quốc gia (2000)
3. Lịch sử Design- Lê Huy Văn, Trần Văn Bình- NXB Xây dựng (2003)
4. History of Industrial Design- https://en.wikipedia.org/wiki/Industrial_design
5. What is Product Design? Essential Design Handbooks/ 2006
6. Thiết kế- Hiểu biết và thực tiễn – Lê Huy Văn- Design Guide Book- Jica (2004)
7. Cơ sở Phương pháp luận Design- Lê Huy Văn, NXB Xây dựng (2003)
8. Tạo dáng sản phẩm- Những vấn đề Design hiện đại, NXB Mỹ thuật (2001)
9. Các tư liệu liên quan trên internet, các tư liệu cập nhật...